

BRICK, EDI NNYANYAÑA IDUHE

Exodus 5:1-23

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 50

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Enyin Jehovah ese mbon eti ido, utọn esie onyūn ọbiọn ọnọ eseme mmọ”
(Psalm 34:15).

I Moses Ye Aaron Eda Ke Iso Pharaoh

- 1 Nditọ Israel, ebeñe ifet ndikpono Abasi enyūn eda Ikọ Abasi nte odudu mmọ, Exodus 5:1; 3:12, 13
- 2 Pharaoh esin ndifiok Abasi, onyūn esin ndikop uyo Esie, Exodus 5:2; 3:19
- 3 Moses ye Aaron efiak enam ebeñe mmọ, Exodus 5:3; 2 Ñwed Peter 3:9
- 4 Pharaoh asua ọnọ Moses ye Aaron ke mmọ ndibiọnọ utom nditọ Israel, Exodus 5:4, 5; 1:7-9; Psalm 105:24

II Mme Mbiomo Emi Ekediande Enọ Nditọ Israel

- 1 Pharaoh, ke ndisọn ibuoṭ ye Abasi, ọnọ ọkpọsọn ewuhọ, Exodus 5:6-9; Mme Ñke 14:31; Ecclesiastes 3:16, 17; Psalm 37:12-17, 35, 36
- 2 Mme etubom-utom ke Egypt eneñere esọnọ ewuhọ oro, Exodus 5:10-13

III Eseme Emi Otode Mmọ Emi Efikde

- 1 Unana ukeme ndinam utom oro ada ndutuhọ ọnọ mme ada usuñ nditọ Israel, Exodus 5:14; Ecclesiastes 5:8
- 2 Mme ada-usuñ eseme enọ Pharaoh, Exodus 5:15, 16
- 3 Pharaoh ọsọnọ ada ke idiok ido esie, Exodus 5:17-19
- 4 Mme ada-usuñ emi ekekopde mmemidem, ke esisit ini, ema ebup Moses ye Aaron ebaña ifiok emi odude ke edinam mmọ, Exodus 5:20, 21
- 5 “Ndien Moses afiak etiene JEHOVAH,” Exodus 5:22, 23; 32:11-14; Numbers 11:11-15.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ọsọn nnyin nditim mfiok kpupru se ibañade me ndidara akwa idaha owo emi, Moses, ibọhọke nnyin ikut enye ke nsio-nsio edu-uwem esie nte ọfiok-ñkpọ owo ye ekpemerọn, ada-usuñ ye owuk ewuhọ, owo-ekọn ye owo emi adade akpan itie, ifeheke owo enyin, kpa ye oro, enye emi ọsuhọrede idem akan kpukpuru owo. Kpukpuru ñkpọ-ntibe ke mbuk uwem esie enyene mbufa ye nsọn-urua ukpep-ñkpọ ndikpep nnyin.

Nnyin ima ikut nte enye ọkọsọpde ọwọñọre ọkpọn usuñ esie ndikop uyo Abasi ke eto emi asakde ikañ, kpa ye oro enye ikọsọpke ika mme utom oro ekedọñde enye do. Edi akpanikọ ete ke editre ndisọp ñka emi okoto ke ntak emi utom oro okokponde, ye unana edinyime emi editode Pharaoh ke ini Israel edinimde ebeñe mmọ ke iso esie. Edi Moses ama onyime, nnyin inyūn ikut enye ke etehe edidem nte ekpede ubọk abaña mmọ emi efikde.

Kpukpuru ndidem Egypt, ye mme andikara, ekabare ekere enyiñ Pharaoh, eda edian ye ata enyiñ mmọ. Ekeda enyiñ emi, Pharaoh, ke ñkañ kiet nte nnyin idade ikọ emi, edidem, me ọbọn emi akarade ikpọn. Edi odu ntak efen emi akakarade uduak mmọ ke ndimek enyiñ oro nnọ idem mmọ. Ke edikabare esie, enyiñ oro ada ọnọ ofiom emi ekedide edisana unam ke otu nditọ Egypt, ndien ke ndimen enye nte edisana enyiñ ndian ke enyiñ andikara ekeme ndidi ekeyom ada akamba ukpono ye uteñe ọsọk edidem.

Ke Egypt, mmọ eketuak ibuoṭ enọ mme abasi ye mme abasi-añwan. Mme andidok isọn nduñọre ukpep-ñkpọ eka iso eyarare uwak-uwak mme abasi emi mmọ ekekponode, ọkọrọ ye se ema ekefọfiok. Mmọ ekekere ete ke kpukpuru idut enyene abasi emi ekpemedede mmọ, ndien idaha abasi kiet-kiet ke otu mme tọsin abasi emi mmọ ekekerede ete edu, mmọ ekefiok mmọ eto odudu nditọ idut emi ekenyenede utọ abasi oro. Sia Egypt akakarade ofuri ererimbot ini oro, ata akamba ubak inyene ke ererimbot okonyūn esinede enye ke ubọk, okonyūn edide etubom ọnọ mme ifin ye mmọ emi efikde ke tọsin ke tọsin, oro akanam mmọ ekere ete ke mme abasi Egypt ekedi mme andikpon ñkan.

Moses ye Aaron ema ebiọñọre ke iso Pharaoh ke enyiñ Jehovah Abasi Israel, enyūn ebeñe ete eyak nditọ Israel eka ke akai-ikọt (wilderness) eketuak ibuoṭ enyūn ewa uwa enọ Abasi mmọ, Jehovah. Edi Pharaoh ikokponoke Abasi Israel. Enye ama enyene ediwak mme abasi ndituak ibuoṭ nnọ emi enye akabatde ete ekponi ekan Jehovah Abasi Israel, ndien ke akpanikọ, enye ama ekere ete ke Abasi mmọ emi edude ke ata usuhọre itie ye ufik nte mme Hebrew ikemeke ndidi Abasi emi enyenede odudu me okpodotde ukpono oto utọ akwa edidem

nte enye ekekerede abaña idemesie. Ibọrọ esie ekedi, “JEHOVAH edi anie, eke nkopde uyo esie, nnyuñ nyak Israel eka? Mfiokke JEHOVAH, ndinyuñ nyakke Israel eka.” Edi Abasi ama ọdọhọ Moses, ke ini enye akadade ke ikọt emi akasakde ikañ, ete, ke Israel eyetuak ibuoat ke ebiet oro, oro akanam Moses ọfiok ete ke Abasi eyenam ikọ Esie osu.

Toto ke eritọhọ ini emi owo akanamde idiok-nkpọ, Abasi okoyom okonyuñ okpono mme uwa emi ekenode ke mbuotidem, ke esiode emi efep, Enye ikonyimeke edikpono mme edituak ibuoat. Sia mbon Egypt ekeponode kpukpru oruk unam ikpekedighe mmem-mmem ndiwa mme unam oro nte edifọp uwa ke Egypt, koro edinam emi ekpedemere utok.

Ubak mme ufene ye mme erọh ekena nte esaña ye nditọ Israel man oto do emek mmọ emi ediwade esioño ke otu mmọ; ndien sia nditọ Egypt ekesede mme ekpeme ufene nte mmọ emi ekesuñide mme abasi Egypt, mmọ ikekemeke ndidori enyin ite ke nditọ Egypt eyetim ekpeme nsuhọ ufene ke ini nditọ Israel edikpọnde. Ikanaha nte enyime baba eyen Israel kiet ọsuhọ. Akana nte enam kpukpru ewuhọ Jehovah; ndien kpukpru mme erọh, mme ufene, ye mme owo ekena nte eka.

Kpa nte Abasi ekebemde iso etiñ, Pharaoh ama esin ndinyime ebeñe oro. Edi okposuk edi nte Abasi ekebemde iso ọfiok ibọrọ idiok edidem emi, Enye ikọbọhọ enye odudu ndinam ekikere esie. Pharaoh ekemek usuñ esie onyuñ ọsọñ esit esie ye Abasi; ndien sia enye okokoide-koi emek, Abasi ama ayak enye ọnọ usuñ esie. Pharaoh ama odori Moses ye Aaron uyo ete ke mmọ edemere nsọñ-ibuoat ke otu nditọ Israel oro esin mmọ ekpọñ utom mmọ, ndien enye owuk Israel ndifiak nka mme utom mmọ, onyuñ afiak adian utom ọnọ mmọ kpa nte ndisime edidem ufik akpanamde. (Ikọ oro **esinde** emi odude ke Exodus 5:4 edi akani ikọ Mbakara emi mme owo ekemehede ke ini ekekabarede Nwede Abasi nnyin eto akpa mme usem. Enye ọwọrọ **ndibiọhọ**).

“Mbufo ekunọ aba mbio oro nnyanyaña eke edade enam brick” ama ada akamba mbiomo akadian ye ndodobi mbiomo emi mmọ ekebiomde, ndien uyo emi ekenode ete “ama edi ibat brick emi mmọ ekam esinamde akpa, mbufo enim suk oro enọ mmọ, ekusio baba kiet” ama anam mmọ ikekemeke ndinam utom oro. Mme ada-usuñ nditọ Israel ema eseme enọ Pharaoh ke ema ekeneñere emia mmọ, inyuñ ituaha mmọ mbom, akan ndifiak nsọñ idiok ewuhọ esie, ye edidori mmọ ikọ ete ke oto ntak emi mmọ efude ifu, oro esin mmọ ekere ebaña se enye okokotde ikpikpu ndisime ekikere edikpono Abasi mmọ.

Ibuot ukpep-nkpọ ke abaña mbuk nditọ Israel edi se mme andidok isọñ emi nduñore ukpep-nkpọ eset ema ekekut ete edi ntre ke mme isua ifañ emi ebade. Ke nwure ufok eset kiet ke Egypt, emi eketiede nte ekedi ebiet unim-nkpọ, usuhore ye akpa mme udim brick emi ekeade ekok ibibene ufok emi ekeyohọ ye mbio-mbio nnyanyaña emi akabuahade ye mbat emi eyo akamiade adiana ọtọ kiet. Ke ufot mme ikpehe brick, nnyanyaña ikawakke nte eke akpa, ndien emi akayarade owut nkeñe-nkeñe nnyanyaña emi ekewuberede ye oruñ. Mme akpatre ikpehe ke enyoh, mme akpatre brick emi ekeade ebọp ufok, ekeda mbat ikpoh emi nnyanyaña ndomo kiet mikoduhe ke esit ebọp. Emi ọsuhọ nte ikọ-ntiense eke owo mikubokede inua itiñ ke abaña ufik ke idiok ukara emi okonde akan kpukpru ke ediwak mme isua.

Nditọ Israel ke emi, ema efiok ndien ete ke mbiomo mmimọ ama odobi akan mmimọ ndibiom. Mme ada-usuñ ema etiñ enọ Moses ye Aaron, enyuñ eseme ekot Abasi ndikpe ikpe mmọ ke ntak emi eketiede mmọ nte Israel idinyeneke usuñ ubohọ. Ndusuk, esit ama otimere nditọ Israel abaña uforo ye unen emi idiok idut mme okpono-ndem nte Egypt ekenyenede, ye ufik ye unana emi okosimde mmọ. Abasi ama ọñwọhọ ndidiọh Israel, ndinyuñ ndiok ye mmọ eke edikde ye mmọ; edi edidiọh oro me isuñi oro ikoworoke ida ke ini oro. Ndikere mbaña ini iso, se mmọ ekekemede ndikut ke enyin mmọ, nte owo, ekedi ediwak isua utom emi ekebighide, emi ekpetrede edieke mkpa emi mmọ ekeyomde anyan ini okpokosimde mmọ.

Odu ediwak ini ke mbuk nditọ Israel emi Moses, abak Abasi, okosobode ye mme ikpọ nkpọ-ntibe. Kiet edi emi. Se nte enye akanamde ke ini ekekoride enye ata idiok ikọ, ke ini enye ama akanam ke esit akpanikọ, kpukpru se Abasi eketemede enye ete anam. Mme ikọ ifañ ke Nwede Abasi etiñ ọnọ nnyin abaña akamba Ebiet ubohọ emi Moses akakade ke ini enye okoyomde uñwam oto ke utọ ini emi: “Ndien Moses afiak etiene Jehovah.” Ke utọ ntak emi, Moses ama otim ọfiok nnen-nnen usuñ ndisaña. Enye ikekemeke ndinam ndudue ke ini enye oyomde uñwam oto Jehovah. Jehovah ikekpuhu enye, idinyuñ ikpuhu nnyin nko! Kpukpru ini usuñ eyedu ke inyañ ye ke mme udem, edieke nnyin, nte Moses, iwọhore ibine Jehovah ke mme ini nkpọ ọfonde me ke ini oyobio!

MME MBUME

- 1 Nso ke Moses ye Aaron ekeyom Pharaoh anam ke ini emi?
- 2 Nso ke mmọ ekenọ nte ntak ye unen ke ebeñe mmọ?
- 3 Nso ekedi ibọrọ Pharaoh?
- 4 Nte Moses ama ebem iso ọfiok usuñ nte Pharaoh ediborode?
- 5 Nso ikọ ke Pharaoh okodori Moses ye Aaron?
- 6 Nso ntak ke Pharaoh okonọ ke abaña udoh nditọ Israel ndituak ibuoat nnọ Abasi mmọ?
- 7 Nso utọ uwem ke Pharaoh ekenyene ke abaña Abasi nditọ Israel?
- 8 Tiñ nte ewuhọ emi Pharaoh akanamde eketiede.
- 9 Ewuhọ emi akakama nso ọnọ mme ada-usuñ nditọ Israel?
- 10 Nso ke Moses akanam ke ini nditọ Israel ekesemede enọ enye?